

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Smēķēšanas izplatība Latvijā

Una Mārtiņšone

Atkarības slimību riska analīzes nodaļas
Vecākā sabiedrības veselības analītiķe

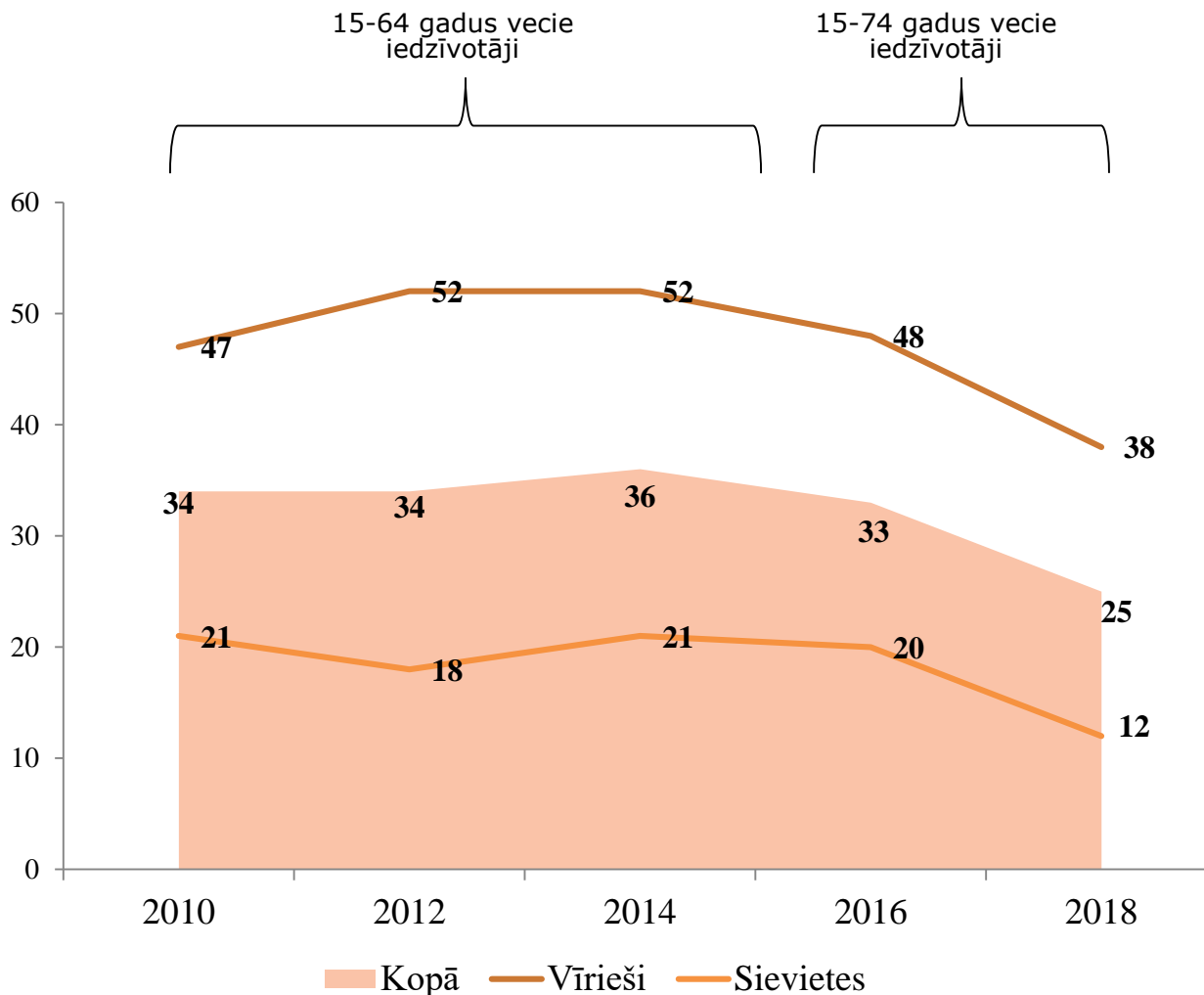
Slimību profilakses un
kontroles centrs

Ikdienā smēķējošo iedzīvotāju īpatsvars %, 2010. -2018. gads

Kopš 2016. gada ikdienā smēķējošo iedzīvotāju īpatsvars ir samazinājies par 8% punktiem.

Īpatsvara samazinājums novērojams sievietēm – par 8% punktiem, vīriešiem – par 10%.

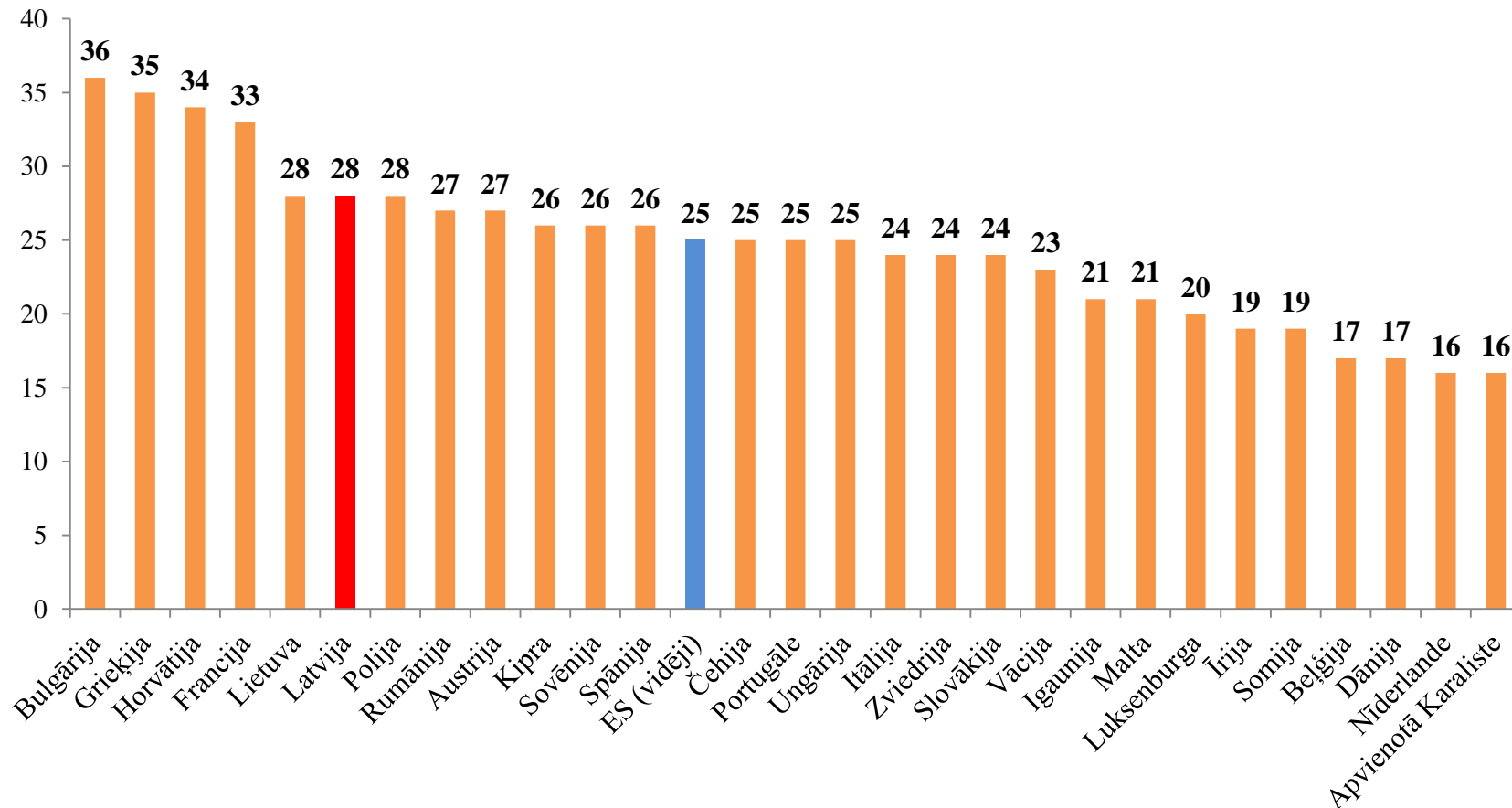
Īpatsvara samazinājums novērojams visās vecuma grupās.

Iedzīvotāju īpatsvars % (vecuma grupa 15+), kuri ikdienā lieto jebkādu tabakas izstrādājumu, 2017. gads

Slimību profilakses un kontroles centrs

Avots: Attitudes of Europeans towards tobacco and electronic cigarettes. Special Eurobarometer 458

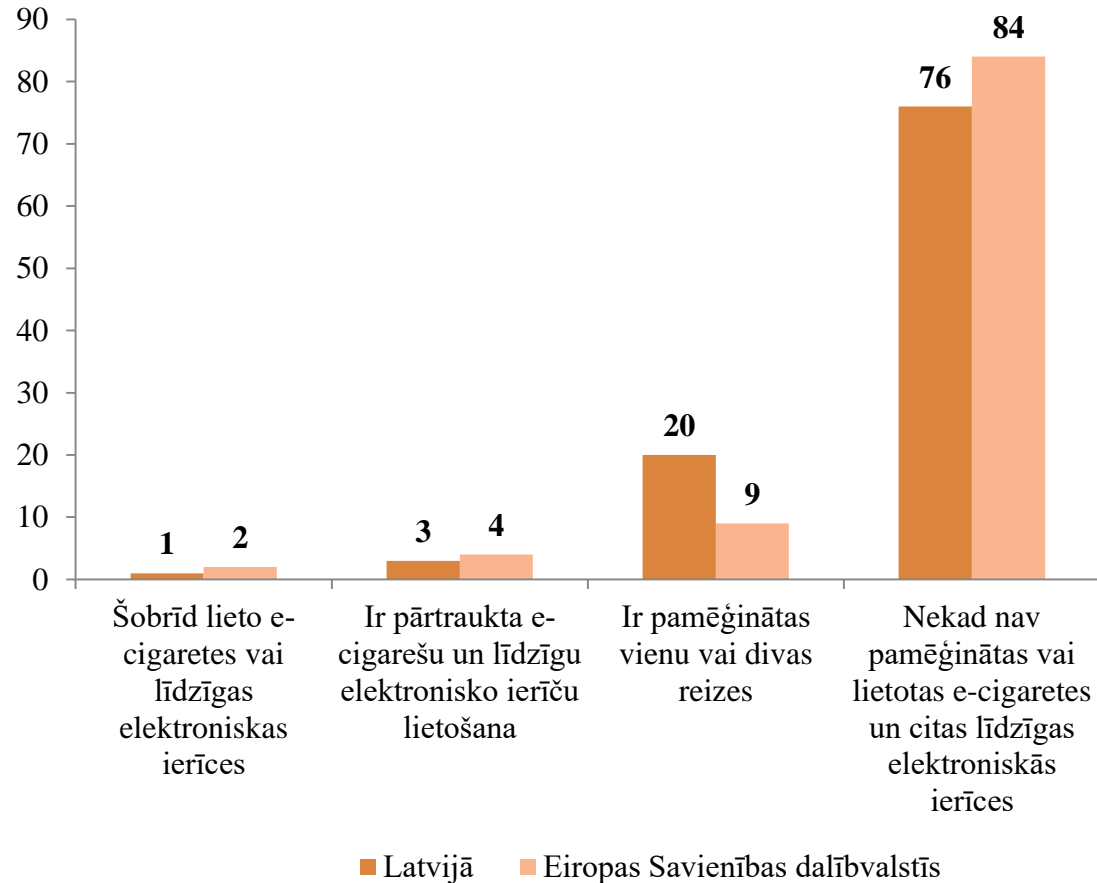

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Elektroniskās
cigaretetes un līdzīgas
ierīces (e-pīpes u.c.)
lieto 1% iedzīvotāju
vecuma grupā 15+.

Iedzīvotāju īpatsvars,
kuri ir pamēģinājuši
e-cigaretetes un
līdzīgas elektroniskas
ierīces (20%)
ievērojami pārsniedz
vidējo rādītāju ES
dalībvalstīs

Iedzīvotāju (vecuma grupa 15+) pieredze ar elektronisko cigarešu un līdzīgu ierīču lietošanu, %, 2017. gads

Avots: Attitudes of Europeans towards tobacco and electronic cigarettes. Special Eurobarometer 458

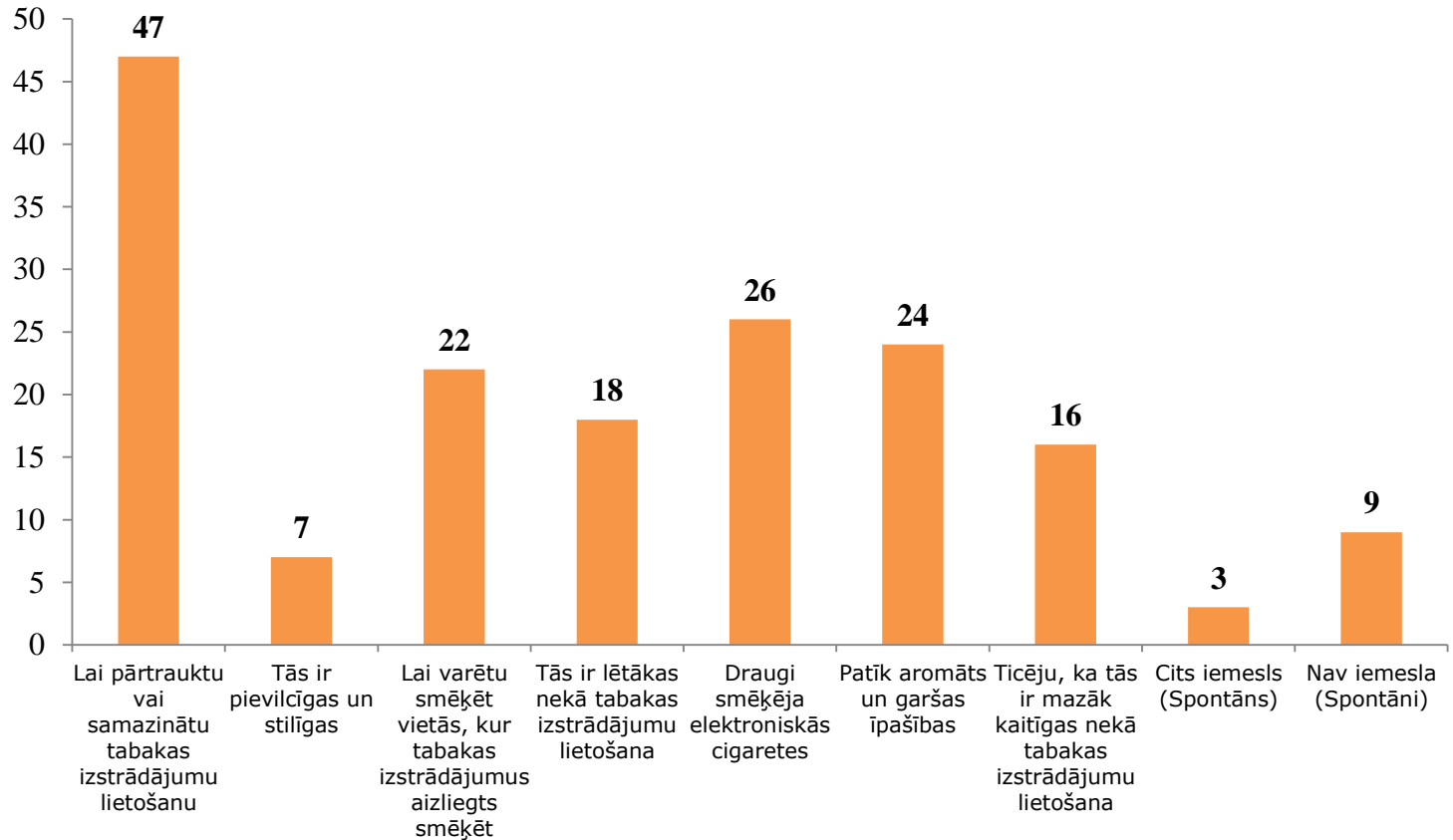

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Elektronisko cigarešu smēķēšanas iemesli, 2017. gads

Teju puse e-cigarešu smēķētāju tās uzsākuši lietot, lai pārtrauktu vai samazinātu tabakas izstrādājumu lietošanu.

Otrs biežākais iemesls ir draugu iespaidā uzsākta e-cigarešu smēķēšana un e-cigarešu aromātu pievilcīgums.

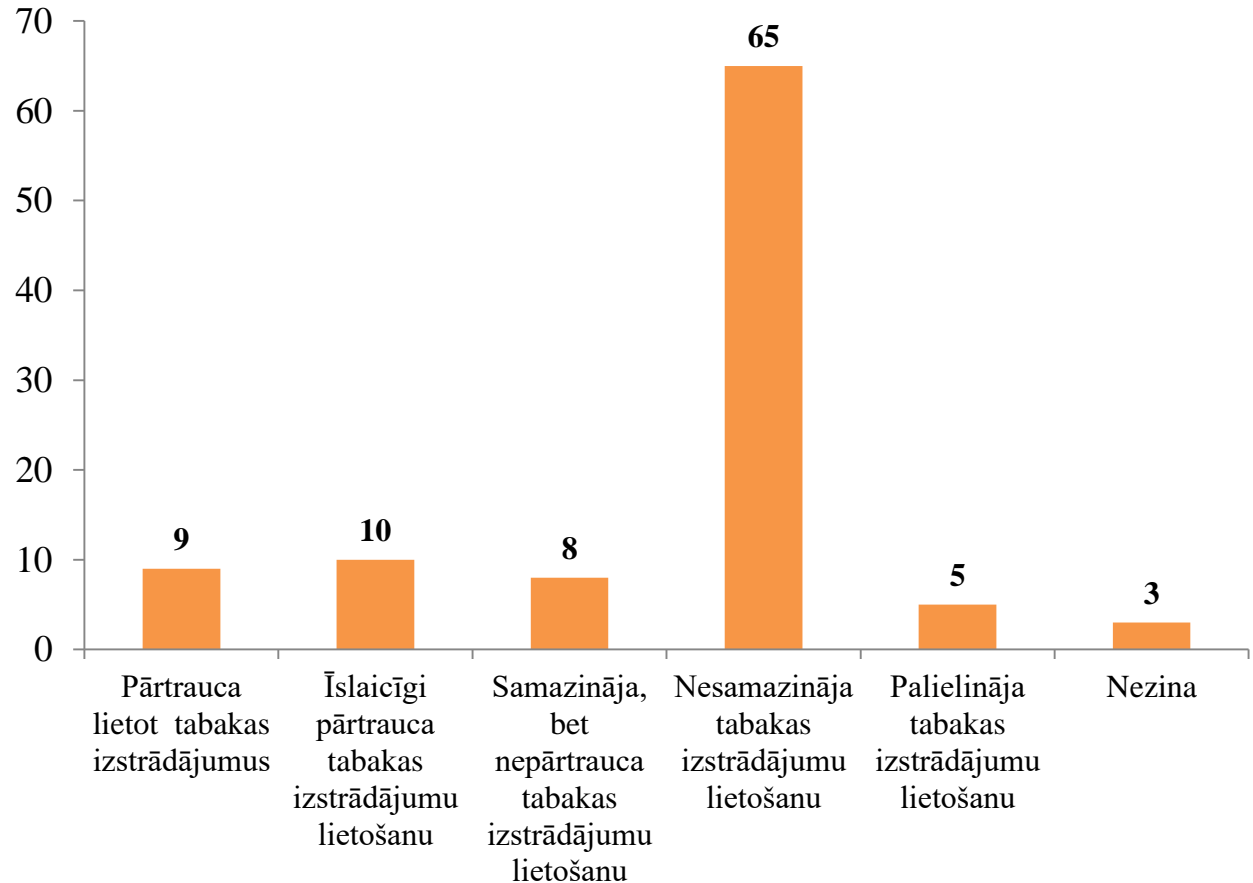
Slimību profilakses un
kontroles centrs

Iedzīvotāju (vecuma grupa 15+) elektronisko cigarešu smēķēšanas ietekme uz tabakas izstrādājumu lietošanu, % 2017. gads

Lai gan vairākums (47%) iedzīvotāju, kuri lieto vai pamēģinājuši elektroniskās cigaretes, to darījuši ar mērķi pārtraukt vai samazināt tabakas izstrādājumu lietošanu, ilglaicīgi tas neizdevās nevienam respondentam.

8% iedzīvotāju samazināja, bet nepārtrauca tabakas izstrādājumu lietošanu, kas nozīmē, ka tika paralēli lietoti abi produkti.

Absolūtais vairākums jeb 65% aptaujāto nemaz nesamazināja tabakas izstrādājumu lietošanu, bet 5% pat palielināja tabakas izstrādājumu lietošanu e-cigarešu lietošanas rezultātā.

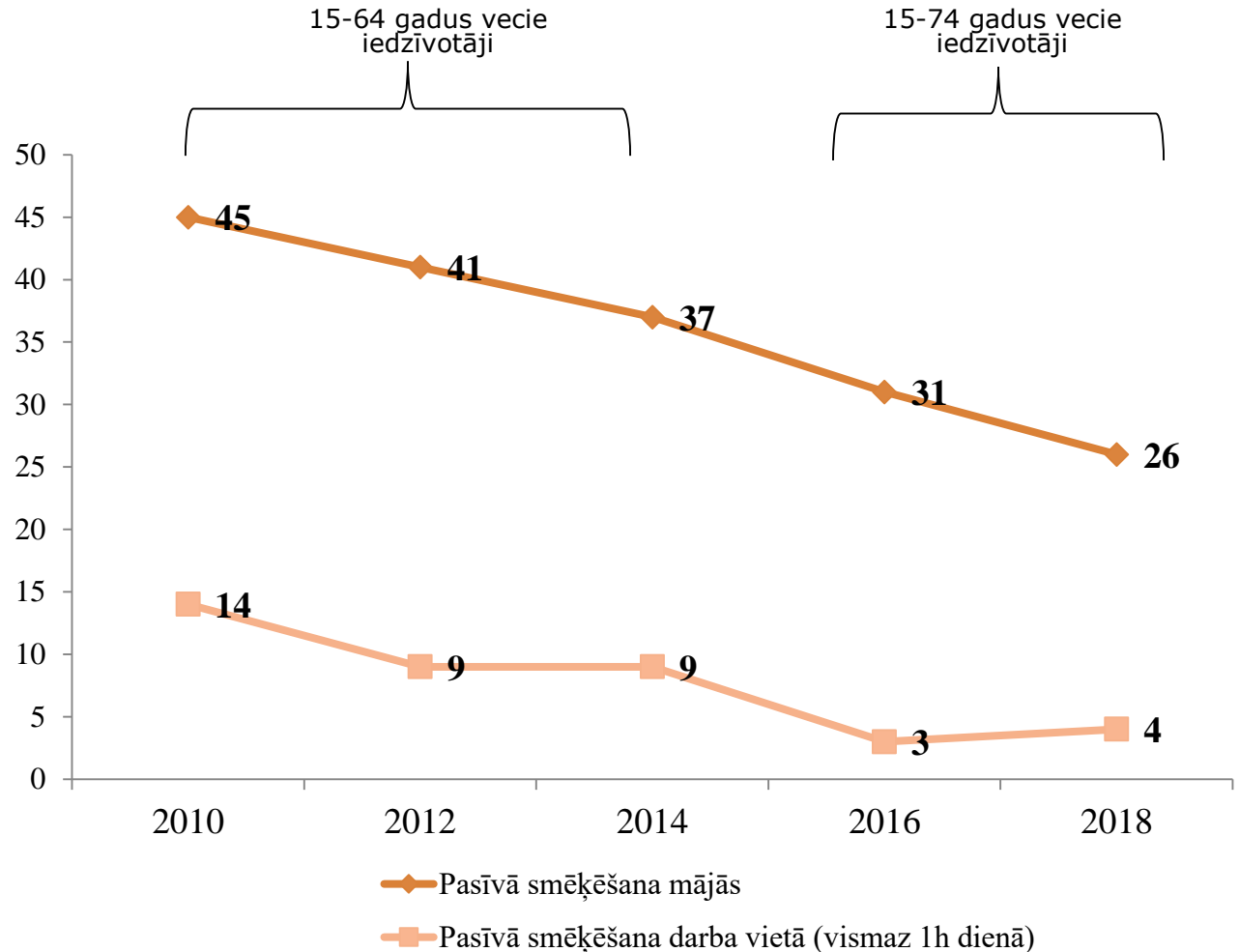

Avots: Attitudes of Europeans towards tobacco and electronic cigarettes. Special Eurobarometer 458

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir pakļauti pasīvai smēķēšanai darba vietā un mājās, % 2010-2018. gads

Pasīvās smēķēšanas izplatība gan mājās, gan darba vietās turpina samazināties.

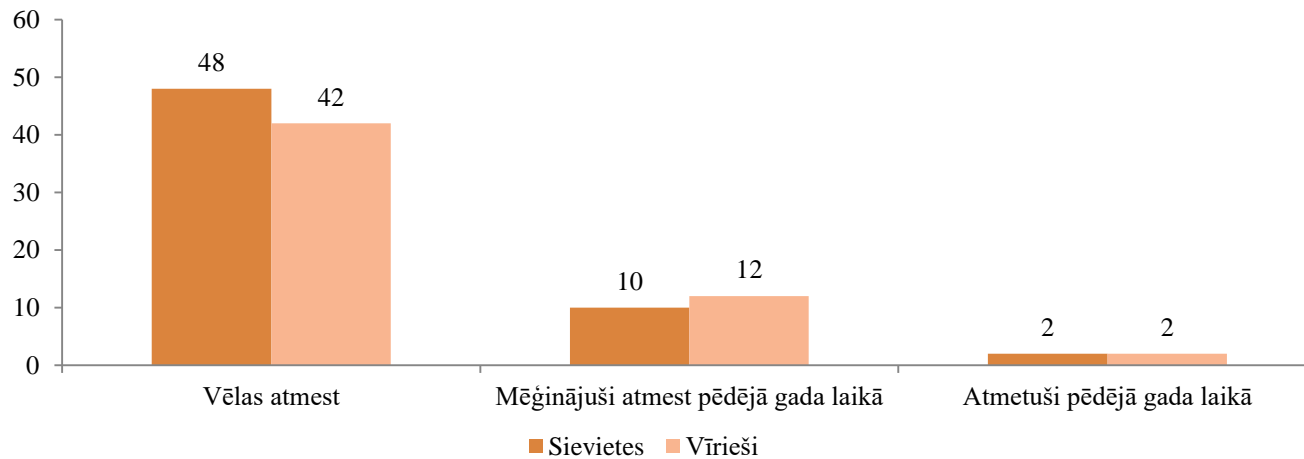
Neliels, 1% punkta palielinājums novērojams pasīvās smēķēšanas izplatībai darba vietās, jo iespējams veicinājusi dažādu alternatīvo elektronisko tabaku saturošo un nesaturošo smēķēšanas ierīču izplatība.

Avots: Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums, SPKC

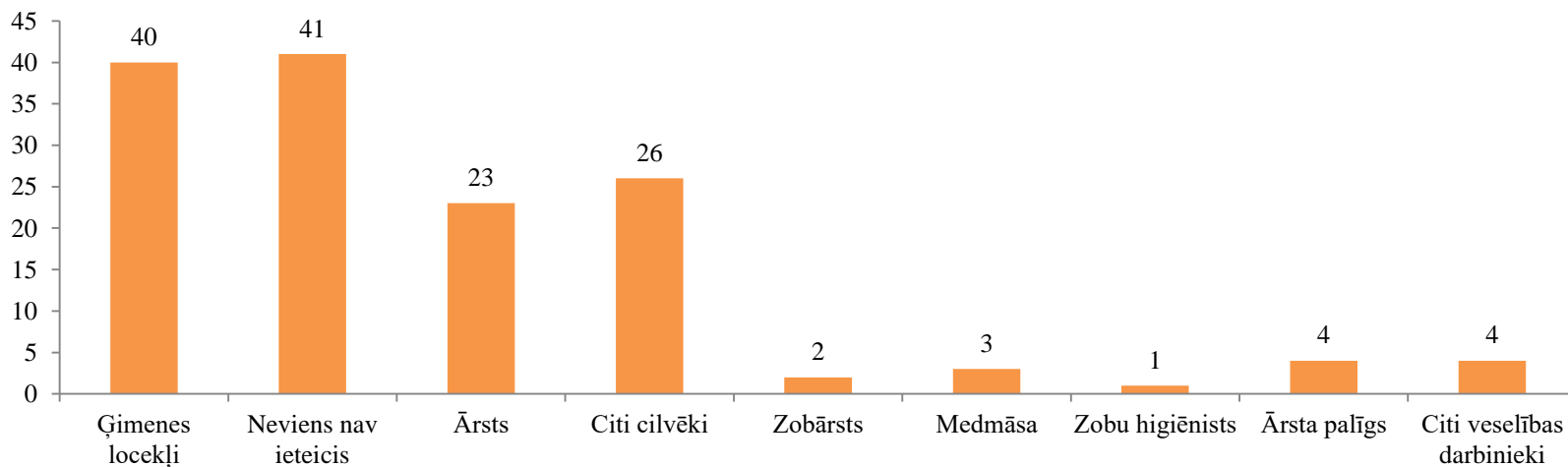

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Ikdienā smēķējošo iedzīvotāju (15-74 gadi) pieredze smēķēšanas atmešanā pēdējo 12 mēnešu laikā, % 2018. gads

Ikdienā smēķējošo iedzīvotāju īpatsvars (15-74 gadi), kuriem kāds ieteicis atmest smēķēšanu pēdējo 12 mēnešu laikā, % 2018. gads

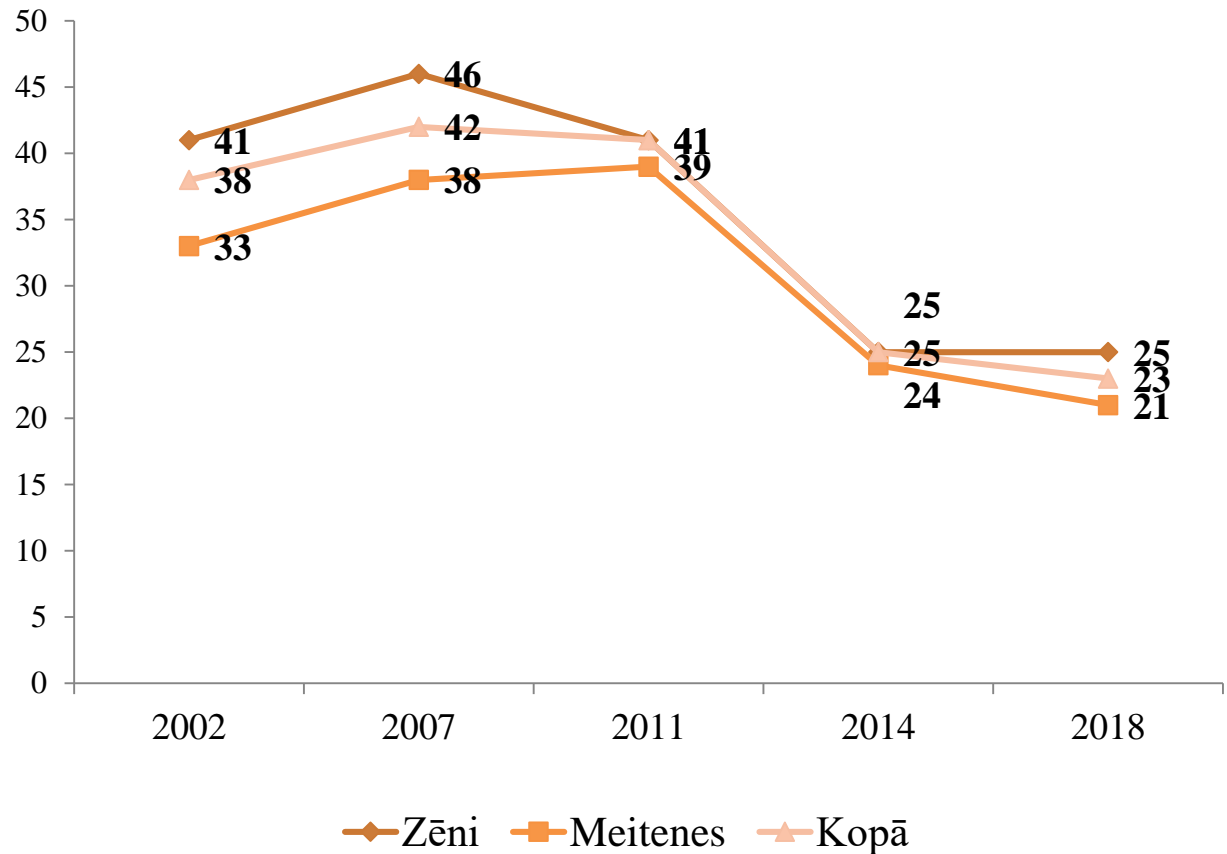

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Tabakas izstrādājumu lietošana 13-15 gadus veco jauniešu vidū, % 2002.-2018. gads

Pēc būtiska īpatsvara krituma 2014. gadā, jauniešu īpatsvars, kuri lieto jebkādu tabakas izstrādājumu ir stabilizējies.

Vienlaicīgi, ņemot vērā straujo e-cigarešu popularitātes pieaugumu, tabakas izstrādājumu lietotāju īpatsvara izmaiņas jāskatā kopā ar e-cigarešu un citu tabaku saturošu un nesaturošu produktu lietošanas izplatību.

Avots: Starptautiskais jauniešu smēķēšanas pētījums, 2019. Npublicēti SPKC dati

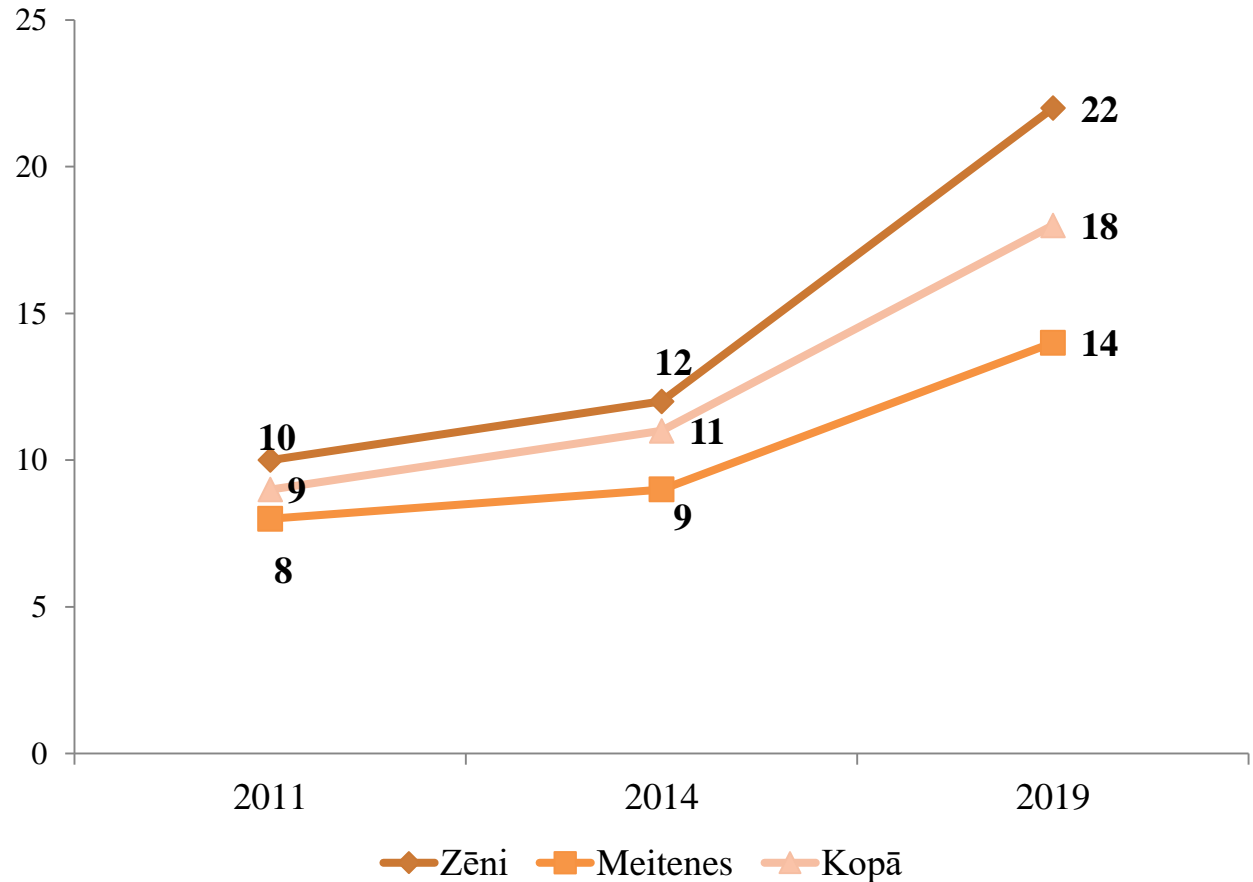

Slimību profilakses un
kontroles centrs

13-15 gadīgo jauniešu īpatsvars, kuri smēķē e-cigaretes, % 2011-2019. gads

Kopš 2011. gada e-cigarešu smēķētāju īpatsvars ir dubultojies.

E-cigarešu smēķētāju īpatsvars ir par 5% punktiem mazāks nekā tabakas izstrādājumu lietotāju īpatsvars 13-15 gadīgo jauniešu vidū.

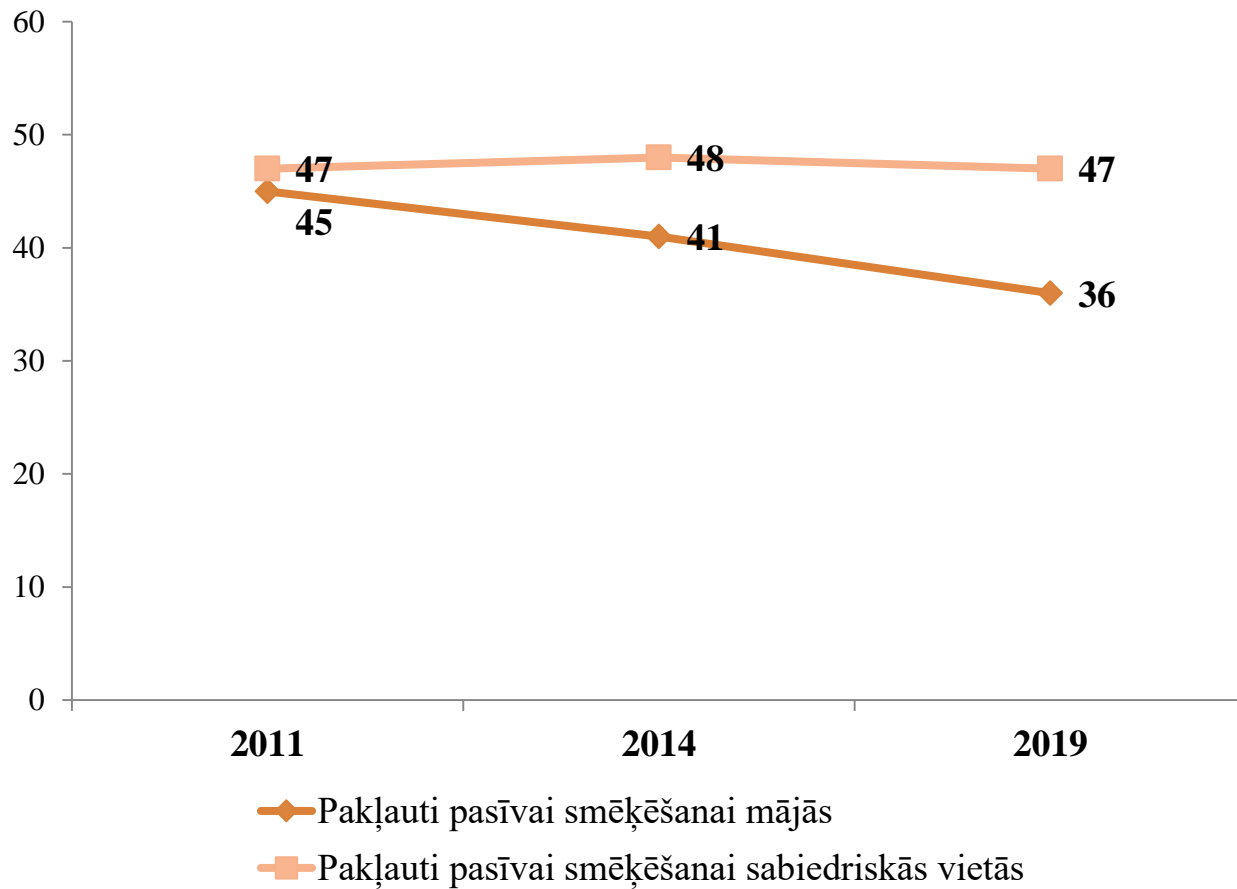

Avots: Starptautiskais jauniešu smēķēšanas pētījums, 2019. Npublicēti SPKC dati

Slimību profilakses un
kontroles centrs

13-15 gadus veco jauniešu pakļautība pasīvai smēķēšanai, % 2011.-2018. gads

Slimību profilakses un
kontroles centrs

